

A Régiók Bizottsága véleménye a versenyképes és fenntartható európai acéliparra irányuló cselekvési tervről

(2014/C 114/05)

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. úgy véli, hogy az acélipar meghatározó szerepet tölt be az Európai Unió egész gazdasága szempontjából, és az egyik legfontosabb stratégiai ágazat, mivel közvetlen hatást fejt ki az Európai Unió összes tagállamának gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődésére;
2. véleménye szerint az európai acélipar jövőbeli fejlődése közvetlen hatást gyakorol a regionális és helyi fejlődésre is, és a versenyképes és fenntartható acélipar egyszerre feltétele és mutatója számos európai régió gazdasági fellendülésének;
3. úgy gondolja, hogy egy független európai acélipart támogató politika bevezetése elengedhetetlen az Európai Unióban az ellátás biztonságának a hosszú távú garantálásához. Ahhoz, hogy megtarthassa függetlenségét, az acéliparnak meg kell mutatnia, hogy innovációval és környezettudatos hozzáállással kész megfelelni a jövő kihívásainak. Az esetleges uniós támogatással csak gyorsítani szabad azt az átalakulási folyamatot, amelyet az acéliparnak magának kell véghezvinnie;
4. hangsúlyozza azt a nehéz gazdasági környezetet, amely miatt az Európai Uniónak – melynek teljes termelési kapacitása évi 217 millió tonna acél, és tényleges termelése a világ termelésének 11%-a – szembe kell néznie a nemzetközi szinten jelentkező túlermelés és gyenge piaci kereslet által okozott problémákkal;
5. visszautal – annak kapcsán, hogy „az acélkereslet néhány jelentős acélfelhasználó iparág gazdasági és pénzügyi állapotától függ; mint az építőipar és a gépjárműipar például”⁽¹⁾ – két korábbi véleményére: az iparpolitikáról szólóra,⁽²⁾ valamint a „CARS 2020: Cselekvési terv a versenyképes és fenntartható európai gépjárműiparért” című véleményre⁽³⁾;
6. úgy ítéli meg, hogy az építőipar valóban az acélfogyasztó kulcságazatok egyike, és hogy mindennek, ami a fenntartható építéssel és az energiahatékonysággal kapcsolatos, kiemelt figyelmet kell szentelni, többek között annak a folyamatnak a keretében, amelyet a „középületepark megújításának” nevezhetnénk, és amely a Régiók Bizottsága és az Európai Parlament által több ízben hiányolt európai szociális lakhatási menetrend köré épülhetne;
7. emlékeztet arra, hogy az utóbbi években, a gyártási tevékenység markáns visszaesését követően, a 23 tagállam mintegy 500 gyártó telephelyéből soknak kellett szembenéznie jelentős termelésesökkenéssel, másokat pedig véglegesen bezártak, és sajnálatos a mintegy 40 000 munkahely megszűnése;
8. rámutat arra, hogy ez a nehéz gazdasági helyzet negatívan befolyásolta a az érintett területek gazdasági és társadalmi kohézióját;
9. elismeri, hogy szükség van európai stratégiára az acélipar általános jövője szempontjából;
10. úgy ítéli meg, hogy elengedhetetlen a helyi és regionális önkormányzatok közvetlen bevonása ebbe a folyamatba, tiszteletben tartva a területi sajátosságokat és kötődéseket, és figyelembe véve, hogy helyzetüknél fogva ők képesek a legjobban felmérni a gazdasági és társadalmi kihívásokat, valamint a további beruházások szükségességét és életképességét a munkahelyek megteremtése vagy megtartása terén, valamint azonosítani az ilyen típusú beruházások lehetséges forrásait, mindamelllett, hogy ők jobban ismerik a környezeti hatás felmérésével kapcsolatos problémákat;
11. úgy véli, hogy az EU versenyképességének erősítését célzó erőfeszítéseket az átláthatóság és a vállalkozásoknak biztosított jó keretfeltételek elveire kell építeni. Az európai acélipar többek között a kompetenciára, az innovációs képességre és a minőségre alapozva tűnhet ki a versenytársak közül;

⁽¹⁾ COM(2013) 407 final.

⁽²⁾ Az RB 2013. április 11-i véleménye: „Erősebb európai ipart a növekedés és a gazdasági fellendülés érdekében”, Claude Gewerc (FR/PES), CDR2255-2012_00_00_TRA_AC.

⁽³⁾ A RB véleménytervezete (előadó: Christian Buchmann (AT/EPP)), CDR1997-2013_00_00_TRA_PA.

12. egy voluntarista iparpolitika mellett teszi le a voksát, melynek célja az EU acélipara versenyképességének javítása, valamint, ahol lehetséges, a meglévő acélgyárak és munkahelyek megőrzése, illetve számuk növelése, hogy az ágazat ne veszítse el a munkavállalók által több évtized alatt megszerzett tudást és készségeket a kohászat terén;
13. ezzel kapcsolatban elsősorban azt kéri, hogy hozzanak intézkedéseket a szerkezetátalakítások által érintett gyártási telephelyeken dolgozó munkavállalók megfelelő támogatásának és képzési lehetőségeinek a kidolgozására;////////////////////////////////////
14. kiegészítő jelleggel pedig olyan további intézkedések bevezetését kéri, amelyek a gyártási telephelyek bezárása vagy szerkezetátalakítása által érintett munkavállalók szakmai átképzését segítik; mindez elképzelhető a strukturális alapok felhasználási körének a bővítésével az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap felülvizsgálata révén, illetve az egyéni igényekhez és a területi jellegzetességekhez alkalmazkodó programok kínálatával, ugyanakkor megtartva és kiemelve az ágazathoz kapcsolódó készségeket;
15. kéri, hogy – a köz- és a magánszféra gazdasági szereplőit bevonó forrásokra alapozva – hozzanak létre egy pénzügyi támogatási rendszert a szerkezetváltás vagy a gyártási telephelyek bezárása által sújtott területek számára a munkavállalók átképzésére és a gazdasági diverzifikációra;
16. kiemeli, hogy az összes közigazgatási szerv összehangolt megközelítésére van szükség az acélágazatot érintő szerkezetátalakítási intézkedések kidolgozása és végrehajtása során;
17. örömmel fogadja az acéliparral foglalkozó európai magas szintű csoport létrehozását, de sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy évente csupán egy ülést tartanak, és javasolja, hogy a csoportban a Régiók Bizottsága, illetve a helyi és regionális önkormányzatok is képviseltessék magukat a tagállamok érintett felei közötti együttműködés, információcsere és a bevált gyakorlatok cseréje elősegítésének érdekében;
18. ezen túlmenően szükségesnek tartja a cselekvési terv elfogadását követő egy évben annak értékelését;
19. megerősített szociális párbeszéd bevezetését kéri a válság leküzdésére, valamint a szociális partnereknek általában az iparpolitikába, illetve az acélágazattal kapcsolatban politikába történő közvetlen és szoros bevonására;
20. megjegyzi, hogy az Európai Unió fenntartható növekedésének feltétele egy az innováción és az új technológiákba történő jelentős beruházásokon nyugvó globális ipari modell;
21. megjegyzi, hogy az európai acélipar olyan innovatív, minőségi termékeket kell, hogy kínáljon, melyek megfelelnek a piaci követelményeknek, és ezáltal megkülönböztetik európai acélipart versenytársaitól, bár ez a megközelítés jelentős beruházásokat tesz szükségessé a költségintézkedési és feldolgozási folyamatokba, illetve a kutatás-fejlesztés (R&D) terén;
22. úgy ítéli meg, hogy az innováció számára nyújtott támogatásokat ki kell terjeszteni az acéliparral kapcsolatos valamennyi tevékenységre. Így a Horizont 2020 program keretében az EBB pénzügyi mechanizmusait kell bevezetni annak érdekében, hogy a gazdasági tevékenység ösztönzése és fenntarthatósága céljából a kutatás, a fejlesztés és az innováció terén megerősödjön az acélipari vállalatok és az olyan régiók között folytatandó együttműködés, ahol ezeknek a vállalatoknak a telephelye van;
23. újfent kéri, hogy áldozzanak a szakmai képzésekre és képzésekre azért, hogy ösztönözzék az acélipari ágazat diverzifikációját, szakosodását és innovációját, hogy az a jövőben versenyképesebb legyen;
24. támogatja az Európai Bizottság törekvéseit, melyek célja a készségfejlesztési intézkedések, illetve a fiatalok acéliparban történő foglalkoztatására irányuló intézkedések előmozdítása, de sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az Európai Bizottság közleménye nem javasol egyetlen intézkedést sem a készségek vállalaton belüli transzferjének elősegítésére;
25. örömmel fogadja, hogy a cselekvési terv az erőforrások és az energiagazdálkodás terén a tisztább és gazdaságosabb technológiák kifejlesztésére irányuló innováció előmozdítására helyezi a hangsúlyt, és a költségek csökkentésére, illetve az éghajlatváltozással kapcsolatos, 2030-ra szóló európai politikák keretében a tisztéletben tartására törekszik;
26. felkéri az Európai Bizottságot, hogy európai szinten részesítse előnyben az acél villamos ívkemencékben történő előállítását, mivel ez jóval kevesebb szén-dioxid-kibocsátással jár, mint a vasércből történő elsődleges acélgyártás;

27. megerősíti, hogy támogatja az ipari ökológián alapuló megközelítést, amely az anyagok újrahasznosítására, valamint az energiafogyasztás kontrolljára épít;
28. ezzel összefüggésben kiemeli az acél nagyfokú újrahasznosíthatóságát, és azt, hogy a tiszta vasérc helyett acélhulladékból történő acélgártás kb. 75%-kal csökkenti az energiafelhasználást és kb. 90%-kal a nyersanyag-felhasználást;
29. megismétli, hogy támogatja az innovációba történő beruházásokat, a piachoz, a tőkéhez, az emberi erőforrásokhoz és a képesítésekhez való hozzájárulás feltételeinek a javítását, hiszen mindez egy erősebb iparpolitika pilléreit képezi;
30. arra buzdítja az Európai Bizottságot, hogy folytassa a szabályozás terén az acéliparra nehezedő terhek, illetve azok versenyképességre gyakorolt hatásának az értékelését;
31. támogatja az Európai Bizottságnak az arra irányuló erőfeszítéseit, hogy mérlegelje az európai acélipar termelési költségei csökkentésének a lehetőségeit. Az ezzel kapcsolatos megbeszéléseket az innovációra, az energiahatékonyságra és a környezeti szempontok figyelembe vételére kellene összpontosítani;
32. különösen kiemeli, hogy a villamosenergia-igényes iparágaknak lehetőséget kell biztosítani hosszú távú – vagyis legalább 10 évre szóló – és megfelelően szabályozott felülvizsgálati záradékkal ellátott energiaellátási szerződések megkötésére, hogy egy tartós szerződési keretben biztosítani lehessen az ellátás rendszerességét és a költségek kézben tartását, vagyis az ágazatok versenyképességét;
33. szükségesnek tartja az áruszállítási hálózatok megerősítését, ami kulcsfontosságú a régiók és különösen a periférikus és a határon átnyúló régiók szempontjából;
34. üdvözli az Európai Bizottság javaslatát, melynek célja az EU acéltermékei iránti kereslet fenntartása mind az EU határain belül, mind azokon kívül, elsősorban a gépjárműipar és a fenntartható építkezési ágazat általi kereslet növelésére irányuló célzott intézkedések révén;
35. felkéri az Európai Bizottságot, hogy mozdítsa elő az acélipar diverzifikációját, hogy csökkenjen a kereslettel való függés, továbbá az ebből fakadó kockázatok minimálisra mérséklődjenek;
36. támogatja európai szabványok kidolgozását az építőipari acéltermékek fenntartható előállításához, illetve egy minőségi bizonyítvány („SustSteel”) létrehozására, ami növelhetné az európai termékek hozzáadott értékét és versenyképességét;
37. emlékeztet arra, hogy – az Európai Unió gazdasági és társadalmi kohéziója és az európai vállalatok világpiaci versenyképessége érdekében – a szociálpolitika, a környezetvédelem, az éghajlatváltozás és a munkahelyi biztonság, valamint a munkakörülmények terén fontos az európai normák védelme;
38. támogatja az Európai Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a harmadik országokkal közösen lépjen fel a tisztességtelen kereskedelmi módszerek ellen, és ösztönözze többek között az egyenlő bánásmódot;
39. az ágazat szempontjából hosszú távon fontosnak tartja, hogy garantálják a szabad és nyitott kereskedelmet az acéllal és az acéltermékekkel, és megállapítja, hogy az Európai Bizottság azon erőfeszítései ellenére, melyekkel a nemzetközi kereskedelem liberalizációját kívánja elérni a WTO keretében, az iparágra vonatkozó becslések abból indulnak ki, hogy a világ acélpiacának mintegy 65%-a még mindig különböző típusú protekcionista korlátozások alá esik;
40. osztja az Európai Bizottság véleményét, mely szerint a kétoldalú kereskedelmi megállapodásokról szóló tárgyalások, különösen a szabadkereskedelmi megállapodásokról szóló tárgyalások kulcsfontosságú eszközt jelenthetnek az Európai Unió vállalatai számára megteremtendő egyenlő versenyfeltételek irányában;
41. felkéri az Európai Bizottságot, hogy a normák kölcsönösségének az elve vezérelje a megállapodásokról szóló tárgyalások során, legyenek azok akár kétoldalúak, akár a WTO szintjén zajló megbeszélések;
42. arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy adott esetben alkalmazza a szükséges szigorral és határozottsággal a harmadik országok igazságtalan kereskedelmi politikái elleni intézkedéseket, és fokozatosan modernizálja saját kereskedelmi védelmi eszközeit;

43. felkéri az Európai Bizottságot, hogy pontosan ellenőrizze, hogy a „Surveillance 2” rendszer biztosítja-e legalább ugyanazokat a felügyeleti és ellenőrzési garanciákat a tisztességtelen támogatási és dömpinggyakorlatok ellen, mint a korábbi, egyes acéltermékek importjának felügyeleti rendszere (EU) 1241/2009;
44. aggodalmának ad hangot azzal az – átlagosan két évnyi – idővel kapcsolatban, mely az Európai Bizottságnak a dömpingellenes eszközök beindításához szükséges, míg az Egyesült Államokban ez csupán fél évig tart, és arra kéri az Európai Bizottságot, hogy tegyen lépéseket a gyorsabb fellépés érdekében;
45. támogatja az Európai Bizottság azon törekvését, hogy mindent megtegyen az elsődleges és másodlagos nyersanyagok – nevezetesen a vasérc, a kokszolószen és az újrahasznosítható anyagok – piacához való hozzájutás érdekében, és ezt a szabad hozzáférést az európai acélipar világgpiaci versenyképessége elengedhetetlen feltételének tekinti;
46. úgy véli, hogy a nagyobb termelékenység, a jó befektetési környezet és az innovációs törekvések az EU acélipara további fejlődésének és hosszú távú fennmaradásának fontos előfeltételei. Emellett a nagyobb energiahatékonyság az energiaköltségek csökkentésének egyik jó módja lenne, ami pedig elősegíti a versenyképesség növekedését is;
47. úgy ítéli meg, hogy az Európai Bizottság közleménye nem említi a logisztikai költségeket, különösen nem a tengeri közlekedésnek, a nyersanyag-ellátásnak, az ellátás biztonságának és a kikötőfejlesztéshez kapcsolódó gazdasági fejlesztésnek a költségeit;
48. támogatja az Európai Bizottságnak azt a szándékát, hogy az uniós acélipar növekedési potenciáljához jobb keretfeltételekre, így például az energiaellátás biztonságára és versenyképes energiaárakra, valamint az erőforrás-kímélőbb és alacsonyabb szén-dioxid-kibocsátású gazdaság ösztönzésére törekszik;
49. támogat minden olyan kezdeményezést, melynek célja a nyersanyagpiac nyomon követésének és ellenőrzésének biztosítása, ideértve a fémhulladékok piacát is, a fémhulladék illegális exportja elleni küzdelem érdekében;
50. felszólítja az Európai Bizottságot, hogy ne feledkezzen meg az európai acélipar érdekében hozott intézkedések költség-haszon elemzéséről, és biztosítsa, hogy ezek az intézkedések ne kerüljenek ellentmondásba más európai politikákkal, elsősorban a környezetvédelem, az éghajlat és a fenntartható fejlődés területén;
51. úgy véli, hogy a cselekvési terv által a versenyképes és fenntartható európai acélipar érdekében javasolt intézkedések nem önmagában való célt képviselnek, hanem feltétlenül ki kell őket egészíteni az ipari ágazat beruházási és munkahelyteremtési erőfeszítéseivel az európai gyártási telephelyeken;
52. megjegyzi, hogy a cselekvési terv jelenlegi formájában nem mond ellent a szubszidiaritás és az arányosság elvének, hiszen megfelel az EUMSZ 173. cikkének, amely úgy rendelkezik, hogy az EU-nak támogatási kompetenciája van az iparpolitika területén;
53. ragaszkodik ahhoz, hogy az Európai Bizottság, az EUMSZ 173. cikkének megfelelően, kihasználja a Lisszaboni Szerződés iparpolitika terén kínált lehetőségeit, vagyis indítson hasznos kezdeményezéseket a tagállamok közötti együttműködés előmozdítására az iparpolitika terén, határozzon meg iránymutatásokat és mutatókat, szervezze meg a bevált gyakorlatok cseréjét, és készítse elő az időszakos felülvizsgálathoz és kiértékeléshez szükséges elemeket.

Kelt Brüsszelben, 2013. november 28-án.

*a Régiók Bizottsága
elnöke*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO